

นโยบายการบริหารงานกระทรวงสาธารณสุข

โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายวิทยา บุรณศิริ)

และ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายต่อพงษ์ ไชยสาส์น)

1. พัฒนางานสาธารณสุขตามแนวพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติเพื่อเทิด

พระเกียรติพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการ

-โครงการพระราชดำริ ดำเนินการโดยส่วนกลาง จำนวน 12 โครงการ ส่วนภูมิภาค 93 โครงการ

-โครงการเฉลิมพระเกียรติ ดำเนินการ โดยส่วนกลาง จำนวน 213 โครงการ ส่วนภูมิภาค 135 โครงการ

เช่น

- โครงการสนองน้ำพระราชหฤทัยในหลวง ทรงห่วงใยสุขภาพประชาชน เพื่อถวาย เป็นพระราชกุศล เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554
- โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว
- โครงการ To Be Number One
- โรงพยาบาลต้นแบบ

2. เพิ่มคุณภาพระบบหลักประกันสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐานทั่วถึง เป็นธรรม สร้างระบบบริหารจัดการที่มีเอกภาพ

- สร้างกลไกกำหนดนโยบายระบบบริการระดับชาติ
- สร้างความมั่นคงทางการเงินการคลังของสถานบริการ

- การปฏิรูปโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงการประสานกับหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงสาธารณสุข

3. เร่งรัดมาตรการสร้างสุขภาพโดยมีเป้าหมาย เพื่อลดอัตราป่วย ตายและผลกระทบจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดัน หัวใจ หลอดเลือดสมอง และมะเร็ง

- ด้านนโยบายสาธารณะ ในการสร้างสุขภาพ การบังคับใช้กฎหมายต่างๆอย่างเข้มแข็ง อาทิ พรบ.การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, พรบ.ควบคุมยาสูบ
- การสร้างกระแสสังคม การจัดมหกรรมรณรงค์ต่างๆ เช่น มหกรรมการออกกำลังกาย รณรงค์องค์กรไร้พุง ฯลฯ
- การพัฒนาศักยภาพในชุมชน เป็นการสนับสนุนให้ชุมชน ท้องถิ่นมีชมรมสร้างสุขภาพ อาทิ ชมรมออกกำลังกาย, ชมรมผู้สูงอายุ, ชมรมอาหารปลอดภัย
- การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุข ให้ อสม.ที่มีอยู่จำนวนเกือบ 1 ล้านคน ได้ช่วยส่งเสริมสุขภาพ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน

4. เร่งรัดดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ ตลอดจนอาหารปลอดภัย

- การคุ้มครองผู้บริโภค การเฝ้าระวังอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ปลอดภัย โดยชมรมต่างๆ, ประชาชน, ท้องถิ่น รวมถึงการสนับสนุนให้มี อย.น้อย ในโรงเรียน ที่ขยายไปสู่กลุ่มเยาวชนมากขึ้น
- ส่งเสริมให้มีการเฝ้าระวัง และตรวจสอบปนเปื้อนในอาหาร เช่น ฟอรั่มادين, สารฟอกขาว, บอแรกซ์, ซัลบูตามอล ฯลฯ โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตอาหารนำเข้า

5. เตรียมความพร้อม พัฒนาระบบเฝ้าระวัง เตือนภัย การจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทันการณ์ เมื่อเกิดภัยพิบัติ โรคระบาด และภัยสุขภาพ
- โครงการแท็กซี่สุขภาพ (Healthy Taxi) ส่งเสริมให้มีมาตรฐานของแท็กซี่สุขภาพ จำนวน 84,000 คัน เพื่อความปลอดภัยด้านสุขภาพแก่ผู้ใช้บริการ รับส่งกลับบ้าน
  - การจัดตั้งศูนย์เตรียมพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานเฝ้าระวัง เตือนภัย และการบริหารจัดการปัญหาระดับชาติ
  - จัดทำระบบการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัย เช่น โรคมือ เท้า ปาก
  - จัดตั้งหน่วยสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วระดับตำบล (SRRT)
  - จัดระบบการบรรเทาและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่เกิดเหตุอย่างทั่วถึง ภายใน 24 ชั่วโมง
  - จัดตั้ง Disaster Management Assistance Team (DMAT) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการภัยพิบัติจำนวน 18 เขต (36 ทีม)
  - จัดตั้งห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อม
6. จัดให้มีการดูแลกลุ่มเปราะบางเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มเด็ก กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ รวมถึงกลุ่มเปราะบางเฉพาะอื่น เช่น แรงงานข้ามชาติ
- a. กลุ่มเด็ก : จัดให้มีศูนย์พัฒนาสุขภาพเด็กใน รพ.สต. จำนวน 9,750 แห่ง เพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ดังนี้
    - i. เกลือไอโอดีน โดยการให้ยาเม็ดเสริมไอโอดีนในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ และหญิงให้นมบุตรทุกรายที่มาฝากครรภ์ และโครงการส่งเสริมการบริโภคเกลือเสริมไอโอดีน ในผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ
    - ii. การเพิ่มพัฒนาการเด็ก 0-2 ปี โดยให้มีกิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า ในศูนย์เรียนรู้ฯ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี สมวัย โดยประสานงาน

กับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสนับสนุน
การดำเนินการแก่องค์กรปกครองท้องถิ่น

- iii. การคัดกรองและส่งต่อเด็กกลุ่มที่มีพัฒนาการและ IQ ต่ำกว่าปกติ
เพื่อให้ความสำคัญในกิจกรรมการพัฒนาเด็กกลุ่มนี้
- b. กลุ่มสตรี : จัดให้มีศูนย์พัฒนาสุขภาพสตรี ในระดับอำเภอ โดยตั้งอยู่ที่
โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 887 แห่ง เพื่อ
ดำเนินกิจกรรม/โครงการ เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพของสตรี ดังนี้
  - i. กิจกรรมลดความรุนแรงในเด็ก และสตรี รวมถึงการให้คำปรึกษา
ช่วยเหลือสตรี
  - ii. การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ที่รวมถึงการให้สุขศึกษา ประชาสัมพันธ์ เรื่อง
เพศศึกษา (Sex Education), เพศสัมพันธ์ที่รับผิดชอบ (Delay Sex) และ
เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย (Safe Sex)
  - iii. การวางแผนครอบครัว
  - iv. การตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านม โดยจะมีการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านม โดย
    - พบแพทย์เพื่อคัดกรองสำหรับ สตรีที่มีอายุมากกว่า 20 ปี ทุก 3
ปี หรือ สตรีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี สามารถตรวจได้ทุกปี
    - ตรวจคัดกรองด้วยเครื่อง Mammogram สำหรับสตรีที่มีภาวะ
เสี่ยง
  - v. การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ด้วย PAP Smear สำหรับสตรีอายุ
มากกว่า 30 ปี (ตรวจทุก 5 ปี) เป้าหมายปีละ 2.6 ล้านคน
  - vi. ตรวจและให้คำปรึกษาโรคทางเพศสัมพันธ์
  - vii. ให้คำปรึกษาในการสร้างสุขภาพ อาทิ อาหารปลอดภัย, การดูแลสุขภาพ ฯลฯ

c. กลุ่มผู้สูงอายุ / ผู้พิการ : จัดให้มีศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการ ใน รพ.สต. จำนวน 9,750 แห่ง เพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ และผู้พิการ ดังนี้

- i. สนับสนุนฟื้นฟูเยี่ยมพระราชทาน ให้เพิ่มความครอบคลุมผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรอยยิ้ม
  - ii. สนับสนุนแว่นสายตา ให้แก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านสายตา
  - iii. การให้ความรู้ อยู่อย่างมีคุณภาพ ในการดูแลผู้สูงอายุ / ผู้พิการ
  - iv. ศูนย์สั้นทนากการ, ออกกำลังกาย, ชมรมผู้สูงอายุ ฯลฯ
  - v. ดูแลสุขภาพเชิงรับ และดูแลทางการแพทย์โดย อสม.
- นอกจากนี้ยังมีการจัดสร้างศูนย์การแพทย์เฉพาะทางด้านผู้สูงอายุแห่งชาติ เพื่อเป็นการสังเคราะห์ความรู้ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระบบบริการ

7. สร้างแรงจูงใจและพัฒนาขีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขทุกคนโดยสนับสนุนอุปกรณ์พื้นฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติการกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย

- อบรมอสม.เชี่ยวชาญ
- เฉพาะอสม.เชี่ยวชาญ 200,000 ชุด (ชุดละ 2,000 บาท) ประกอบด้วย กระเป๋าและอุปกรณ์การแพทย์พื้นฐาน รวมเงิน 400 ล้านบาท
- งบสนับสนุนการปฏิบัติงาน อสม. เดือนละ 600 บาท/คน/เดือน

8. สร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรสาธารณสุขทุกระดับโดยปรับระบบค่าตอบแทนให้เหมาะสมและความก้าวหน้าในวิชาชีพที่เป็นธรรม สร้างกลไกพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

- ดูแลเรื่องขวัญกำลังใจ เช่น ค่าตอบแทน สถานะการเงินของสถานพยาบาล

- ผลิตเพิ่มพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 2,000 คน (คนละ 100,000 บาท) จำนวนเงิน 200 ล้านบาท (ตั้งงบประมาณต่อเนื่อง 4 ปี) ผลิตพยาบาลวิชาชีพ 1 คน 1 ค่าบล เพื่อให้ทุกโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีพยาบาลปฏิบัติงาน
  - การผลิตแพทย์โครงการพิเศษเพิ่มเติม จำนวน 1,000 คน/ปี ระยะเวลา 10 ปี เพื่อเพิ่มบุคลากร
9. เพิ่มการลงทุนในระบบบริการทุกระดับ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน และอุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็น มุ่งเน้นการพัฒนาหน่วยบริการปฐมภูมิทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท
- เพิ่มงบลงทุนให้เพียงพอ
  - จัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง โดยมีเป้าหมายเบื้องต้น
    - a. โรงพยาบาลทั่วไป (70 แห่ง) แห่งละ 2 ศูนย์ (ศูนย์ละ 1 ล้านบาท) จำนวนเงิน 140 ล้านบาท
    - b. โรงพยาบาลศูนย์ (25 แห่ง) แห่งละ 3 ศูนย์ (ศูนย์ละ 3 ล้านบาท) จำนวนเงิน 75 ล้านบาท
10. ส่งเสริมการใช้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับ
- ส่งเสริมการใช้ยาไทย/สมุนไพรไทยในสถานบริการเพิ่มขึ้น
11. ส่งเสริมการจัดบริการสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub and Wellness) และระบบโลจิสติกส์ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกับบริการสุขภาพโดยรวมของคนไทย
- สนับสนุนกิจการสปา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ
  - การแก้กฎหมายกิจการสปา
  - การสนับสนุนโรงงานผลิตภัณฑ์สุขภาพไทยให้ได้มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice)

12. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดบริการสุขภาพ

- ส่งเสริมให้รัฐและเอกชนร่วมจัดบริการ
- สนับสนุนเอกชนให้จัดบริการศูนย์พักฟื้นผู้ป่วยที่มีมาตรฐาน

13. พัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพให้มีคุณภาพและบริการข้อมูลสุขภาพ สำหรับประชาชน
กลุ่มเป้าหมายต่างๆ

- โครงการปฏิรูประบบข้อมูลสุขภาพ ให้ทุกจังหวัดเป็นศูนย์ข้อมูลสุขภาพ (Data Center)
- พัฒนาระบบ Call Center ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อาทิ กลุ่มเยาวชน, กลุ่มสตรี, ผู้สูงอายุ, ผู้บริโภค ฯลฯ
- เพิ่มช่องทางสื่อสารด้านสุขภาพกับประชาชน

14. พัฒนา ผลักดันและการบังคับใช้กฎหมายให้เอื้อประโยชน์ต่อการสนับสนุนการดำเนินงานด้านสาธารณสุข

- พรบ.ที่เกี่ยวข้อง กฎกระทรวง ด้านบุคลากร คຸ້ມครองผู้บริโกล ตลอดจนปรับปรุงกฎกระทรวงหรือ พรบ.ที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่
- พรบ.ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค อาทิ พรบ.อาหาร, พรบ.ยา, พรบ.เครื่องสำอางค์, พรบ.วัตถุออกฤทธิ์ ฯลฯ
- พัฒนา สื่อสารสาธารณะให้ประชาชนรับทราบข้อกฎหมาย และสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายให้ทั่วถึง

15. จัดตั้งศูนย์บำบัด พิษฝู ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ควบคุม ป้องกันการใช้สารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของสารเสพติดชนิดใหม่

- มีจำนวนศูนย์บำบัด ให้พอเพียงต่อความต้องการ

16. จัดให้มีการสื่อสารสาธารณะ ด้านสุขภาพเพื่อให้ความรู้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

1103 R1F

๐๕๓ - ๑๐๕ ๑๑๙๒